

Deltagande i demokratin

– delredovisning

DELEGATIONEN
MOT SEGREGATION

Förord

Segregation är en utmaning som påverkar hela samhället. Det krävs därför ett långsiktigt och sektorsövergripande arbete för att minska de negativa konsekvenserna av segregation och motverka de strukturer som befäster och upprätthåller den.

Det finns en demokratisk ojämlikhet som växer i Sverige, som utöver socioekonomiska faktorer även har en geografisk dimension. Det innebär att alla inte är delaktiga i demokratin i lika hög grad.

Regeringen såg ett behov av att studera detta närmare och följa utvecklingen över tid. Därför fick Delegationen mot segregation i uppdrag att undersöka hur delaktigheten i demokratin ser ut bland invånare i områden med socioekonomiska utmaningar (Ku2018/01404/D). Uppdraget ska delredovisas den 15 juni 2019 och slutredovisas den 21 mars 2020.

Det finns en förhoppning om att undersökningen ska bidra till ny kunskap om demokrati. Idag saknas underlag som i kvantitativa termer beskriver deltagandet och delaktigheten i demokratin i områden med socioekonomiska utmaningar.

Ali Abdelzadeh, analytiker, är projektledare för uppdraget i stort. Jesper Bornlinder Thiborg, analytiker, har lett arbetet med delredovisningen. Medverkat i arbetet har även Ulrika Gustafsson, analytiker, Nure Aksal, handläggare, och Charlotte Johansson, verksamhetschef.

Inger Ashing

Direktör Delegationen mot segregation

Innehåll

Förord	2
Sammanfattning	4
1. Inledning	5
1.1. Om uppdraget	6
1.2. Tolkning av uppdraget	6
2. Beskrivning av arbetet	8
2.1 Användning av avsatta medel för uppdraget	8
2.2 Områden med socioekonomiska utmaningar	8
2.3 Om enkätundersökningen	10
2.4 Samverkan med andra	11
3. Det fortsatta arbetet	12
Referenser	13
Bilaga 1: Demokratienkäten	14

Sammanfattning

I ett demokratiskt samhälle är det en grundläggande princip att människor kan vara delaktiga i demokratin på lika villkor. I regeringens strategi för en stark demokrati (Ku2018/01406/D) framgår att en utmaning för svensk demokrati som är särskilt viktig att bemöta handlar just om ett demokratiskt utanförskap. Delegationen mot segregation fick mot bakgrund av det i uppdrag att undersöka hur delaktigheten i demokratin ser ut bland invånare i områden med socioekonomiska utmaningar (Ku2018/01404/D).

Genomförandet av uppdraget har påverkats av ekonomiska förutsättningar och den osäkra situation som myndigheten har befunnit sig i. Därav är det först i slutredovisningen som resultaten från undersökningen kommer att presenteras. I denna delredovisning presenteras endast vad som har gjorts inom ramen för uppdraget och hur det fortsatta arbetet kommer att se ut framöver.

Ett första steg i arbetet med uppdraget var att identifiera områden med socioekonomiska utmaningar. Detta har gjorts utifrån Statistiska centralbyråns (SCB) Demografiska statistikområdesindelning (DeSO) och regeringens definition av områden med socioekonomiska utmaningar. Ett andra steg har varit att utarbeta och genomföra en enkätundersökning. Enkäten skickades ut till 15 000 personer i åldrarna 16–84 år. Urvalet har skett slumpmässigt utifrån att respondenterna ska bo i riket i stort, landsbygd och områden med socioekonomiska utmaningar. Svarsfrekvensen för riket i stort och landsbygd är när rapporten lämnas in 34 procent medan den i områden med socioekonomiska utmaningar är 22 procent.

Myndigheten har samrått med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i detta arbete och även i ett senare skede stämt av med andra myndigheter som har erfarenhet av liknande studier. Generellt finns det stora utmaningar med svarsfrekvensen i denna typ av undersökningar. Myndigheten har samtalat med bland annat Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Brottsförebyggande rådet (Brå) för att samla in deras erfarenhet av undersökningar med svårnådda grupper.

Delegationen mot segregation avser att under hösten testa alternativa urval och metoder för att nå grupper som kan tänkas vara mindre benägna att svara på enkätundersökningar. Vidare kan myndigheten se att en kvalitativ del skulle kunna komplettera enkätundersökningen för att skapa en fördjupad bild av politiskt deltagande och upplevd delaktighet i demokratin.

1. Inledning

I ett demokratiskt samhälle är det grundläggande att människor kan vara delaktiga i demokratin på lika villkor. Det nya målet för demokratipolitiken, enligt budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utgiftsområde 1), är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika.

I regeringens strategi för en stark demokrati (Ku2018/01406/D) framgår att en utmaning för svensk demokrati som är särskilt viktig att bemöta handlar just om ett demokratiskt utanförskap. Det finns människor som varken deltar eller känner sig delaktiga i demokratin. Grundläggande socioekonomiska förutsättningar, såsom inkomst och utbildningsnivå, har stor betydelse för hur människor engagerar sig och deltar i demokratiska processer. Regeringen menar att bristen på delaktighet även har en geografisk dimension som behöver studeras närmare och följas över tid.

Individer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar är i lägre grad delaktiga i demokratin i jämförelse med andra. I regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation (2018) konstateras att detta är ett problem både för de individer som inte kommer till tals och kan påverka sin livssituation och för hela övriga samhället, som går miste om perspektiv, synpunkter och förslag.

Det finns en del kunskap om hur det politiska deltagandet och delaktigheten i demokratin generellt ser ut i Sverige (se SCB, SOM-institutet, European Social Survey, World Values Survey). Regeringen menar att det idag saknas tillräcklig kunskap om i vilken utsträckning invånare i områden med socioekonomiska utmaningar deltar i demokratiska processer och hur detta deltagande ser ut jämfört med andra typer av bostadsområden. Det saknas också tillräcklig kunskap om hur invånare i områden med socioekonomiska utmaningar ser på sin roll i demokratin och i vilken utsträckning de känner sig delaktiga.

I följande delredovisning beskrivs uppdraget, vad myndigheten har gjort och hur det fortsatta arbetet kommer att ske under hösten och fram till slutredovisning i mars 2020. Myndighetens initiala förhoppning var att i denna delredovisning presentera resultat från enkätundersökningen. På grund av ekonomiska omständigheter (Se 2.1 Användning av avsatta medel för uppdraget) och den osäkra situation som myndigheten har befunnit sig i under slutet av 2018 och början av 2019, har enkätundersökningen förskjutits fyra månader. Därmed avslutas undersökningen först i juni, vilket gör att inga resultat kan redovisas här. Delegationen mot segregation kommer att presentera resultaten och myndighetens analyser när uppdraget ska slutrapporteras den 21 mars 2020.

1.1. OM UPPDRAGET

Regeringen gav Delegationen mot segregation i uppdrag att genomföra en undersökning av politiskt deltagande och upplevd delaktighet i demokratin bland invånare i områden med socioekonomiska utmaningar (Ku2018/01404/D). Enligt uppdragsbeskrivningen ska undersökningen innehålla kvantitativa jämförelser mellan områden med socioekonomiska utmaningar och andra typer av bostadsområden, samt med riket som helhet. Resultaten ska, om möjligt, beakta skillnader i kön, ålder, utbildningsnivå, sysselsättning och mellan inrikes och utrikes födda. Det åligger dessutom myndigheten att inom ramen för uppdraget lämna rekommendationer om hur undersökningen ska kunna följas upp kontinuerligt. Enligt uppdraget ska samråd ske med MUCF och stämmas av med myndigheter som har erfarenheter av liknande kvantitativa undersökningar i områden med socioekonomiska utmaningar.

1.2. TOLKNING AV UPPDRAGET

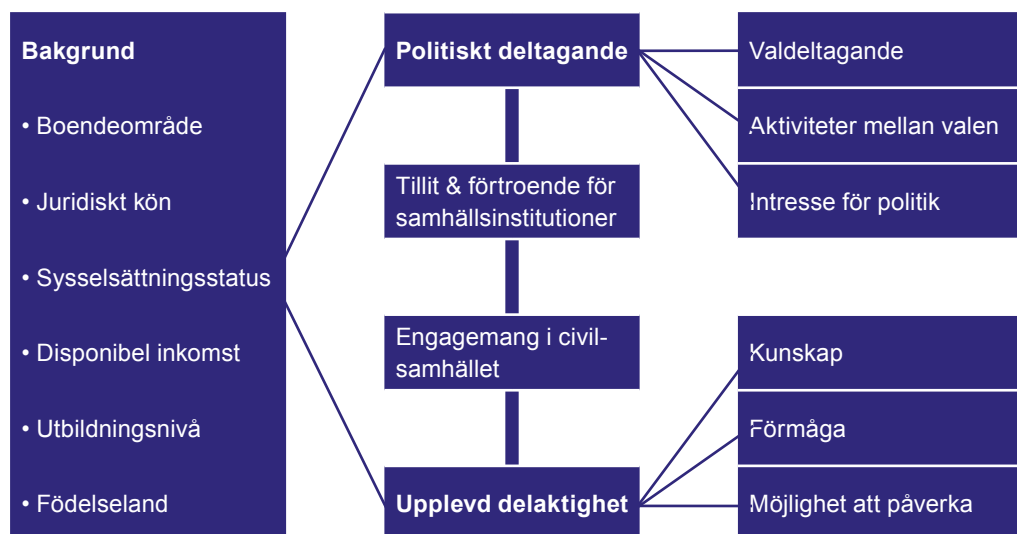
Regeringsuppdraget ligger i linje med Delegationen mot segregations uppdrag att utveckla ny kunskap om segregation. Tidigt identifierades svårigheten att med en enkätundersökning nå grupper som på olika vis inte är delaktiga i demokratin i lika hög grad som andra. Detta lyftes även i uppdragsdialogen med regeringskansliet. Myndigheten förväntade sig att svarsfrekvensen skulle bli låg och att det skulle krävas flera insatser för att höja den. I dialog med regeringskansliet diskuterade myndigheten utmaningar med undersökningen och behovet av att komplettera enkätundersökningen med kvalitativa metoder.

Initialt har Delegationen mot segregation valt att tolka och avgränsa uppdraget utifrån det uppdrag som regeringen har gett myndigheten, det vill säga att undersökningen skulle generera kvantitativa jämförelser gällande delaktighet i demokratin mellan områden med socioekonomiska utmaningar och andra områden. Ett första steg inom ramen för uppdraget blev därför att identifiera områden med socioekonomiska utmaningar. Myndigheten har utgått från regeringens definition av områdena och använt DeSO-indelningen för att identifiera områdena.

Myndigheten avser att jämföra områden med socioekonomiska utmaningar med områden på landsbygd, i tätort och centralort, men även med övriga riket. I nuläget överväger myndigheten även att identifiera områden ”utan socioekonomiska utmaningar” och ”med goda socioekonomiska förhållanden” i syfte att jämföra med områden med utmaningar. Myndigheten kommer att fatta beslut i frågan när enkätundersökningen är avslutad och myndigheten vet mer om svarsfrekvens.

Det finns många perspektiv och områden som är intressanta att studera i en demokratiundersökning men myndigheten har avgränsat till de områden som redovisas i Figur 1, med fokus på Politiskt deltagande och Upplevd delaktighet.

Figur 1. Val av undersökningsområden utifrån uppdragsbeskrivningen

Politiskt deltagande handlar om valdeltagande, aktiviteter mellan valen som syftar till att påverka politiken och samhällsutvecklingen, samt ett latent deltagande i form av intresse för politik och samhällsfrågor (Ekman och Amnå, 2010).

Upplevd delaktighet i demokratin handlar om individers egen känsla av att kunna förändra och göra skillnad i samhället. Här spelar individers politiska kunskaper och upplevda förmåga att påverka stor roll.

I enlighet med uppdraget kommer myndigheten att undersöka hur individers bakgrund, deras tillit och förtroende för samhällsinstitutioner, och engagemang i civilsamhället påverkar deras politiska deltagande och upplevda delaktighet i demokratin.

2. Beskrivning av arbetet

I detta avsnitt presenteras vad som har gjorts inom ramen för uppdraget och hur det fortsatta arbetet ser ut.

2.1 ANVÄNDNING AV AVSÄTTA MEDEL FÖR UPPDRAGET

För att genomföra uppdraget fick Delegationen mot segregation 1,3 miljoner kronor för 2018 och ytterligare 200 tkr skulle erhållas för 2019. Då myndigheten var ny fanns det få utredare på plats under 2018. Uppstarten av uppdraget gick därför inte i den takt som myndigheten hade hoppats. Det krävdes en hel del arbete för att förbereda utförandet av uppdraget, som upphandling av undersökningsföretag, utarbetning av enkätfrågor samt att identifiera områden för urvalen. Det innebar att en stor del av kostnaden för genomförandet av uppdraget uppstod först efter 2018. Myndigheten förbrukade 531 tkr av medlen 2018. Dessutom skulle Delegationen mot segregation förbereda för avveckling, vilket innebar att det fanns en osäkerhet kring huruvida myndigheten skulle fortsätta med uppdraget, eftersom slutredovisningen ska ske år 2020. Med anledning av det stannade arbetet upp.

De medel som var avsatta för uppdraget 2019 har ännu inte tillförts myndigheten.

2.2 OMRÅDEN MED SOCIOEKONOMISKA UTMANINGAR

Det första steget i uppdraget var att identifiera områden med socioekonomiska utmaningar. Myndigheten har utgått från regeringens definition av områdena. Myndigheten har även använt SCB:s DeSO-indelning för att kunna fånga upp socioekonomiska skillnader mellan bostadsområden i en kommun.

REGERINGENS DEFINITION AV OMRÅDEN MED SOCIOEKONOMISKA UTMANINGAR

I regeringens strategi mot segregation beskrivs "områden med socioekonomiska utmaningar" som områden som i jämförelse med riksgenomsnittet i Sverige karakteriseras av bland annat hög arbetslöshet och långtidsarbetslöshet, låg sysselsättning, hög andel personer med försörjningsstöd, bristande skolresultat och lågt valdeltagande. Ofta är andelen barn och unga högre än i andra områden. Det är långt ifrån alla personer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar som är socioekonomiskt utsatta.

Myndigheten har identifierat DeSO-områden med socioekonomiska utmaningar utifrån fem kriterier (se Tabell 1). Dessa kriterier är andelen förvärvsarbetande, lågutbildade, långtidsarbetslösa, personer med försörjningsstöd och som varken arbetar eller studerar. Myndigheten har valt att sätta gränsvärdet på en standardavvikelse från medelvärdet. Det innebär att ett bostadsområde kan hamna över gränsvärdet på ett av kriterierna men precis under gränsvärdet på ett annat. Dessutom finns det samband mellan de olika kriterierna. Därav behövs minst tre av fem kriterier uppfyllas för att ett DeSO-område ska identifieras som ett område med socioekonomiska utmaningar.

Ett av dessa tre kriterier som måste uppfyllas är att andelen i området som varken förvärvsarbetar eller studerar behöver vara högre än 21,37 procent. Denna avvägning har myndigheten gjort för att undvika att DeSO-områden som domineras av studenter identifieras som områden med socioekonomiska utmaningar.

Tabell 1. Kriterier för DeSO-områden med socioekonomiska utmaningar

Kriterier	Medel (%)	Standardavvikelse (SD)	Gränsvärde – område med socioekonomiska utmaningar
1. Andel förvärvsarbetande (20–64 år)	79,3	9,81	<65,5
2. Andel lågutbildade (20–64 år)	12,0	6,45	>18,42
3. Andel långtidsarbetslösa (20–64 år)	1,4	1,09	>2,49
4. Andel personer med försörjningsstöd någon gång under året (20–64 år)	3,0	4,05	>7,05
5. Andel personer som varken arbetar eller studerar (20–64 år)	14,9	6,47	>21,37

Totalt har myndigheten identifierat 663 områden med socioekonomiska utmaningar. Dessa områden kännetecknas, i jämförelse med andra, av att andelen som varken arbetar eller studerar är hög och andelen förvärvsarbetande individer är låg, andelen lågutbildade är hög, andelen långtidsarbetslösa är hög eller att områdena har en hög andel personer med försörjningsstöd. I dessa områden bor drygt 1,2 miljoner personer, vilket motsvarar 12 procent av Sveriges befolkning. 41 procent av områdena återfinns i storstäder och storstadsnära kommuner följt av 39 procent i större städer och kommuner nära större stad, medan 20 procent återfinns i mindre städer/tätorter och landsbygdskommuner.

2.3 OM ENKÄTUNDERSÖKNINGEN

Myndigheten anlidade konsultföretaget Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) för att genomföra enkätundersökningen. Under våren 2019 har 15 000 personer i åldrarna 16–84 år som är stadigvarande bosatta i Sverige fått besvara en enkät (se bilaga 1). Enkäten har skickats med post till respondenterna och de har även haft möjlighet att svara elektroniskt. Fyra påminnelser har skickats ut varav tre via post och en via sms, där det har funnits länk till en digital enkät. Ett urval respondenter som inte har besvarat enkäten efter påminnelserna har fått möjlighet att bli intervjuade via telefon.

Enkätundersökningen pågår. Det finns skillnader i svarsfrekvens i de olika urvalen. För riket i stort och landsbygd är svarsfrekvensen, när rapporten lämnas in, 34 procent medan den i områden med socioekonomiska utmaningar är 22 procent.

Om urval

SCB har utifrån register över totalbefolkningen bistått myndigheten med tre oberoende slumpmässiga urval. I Tabell 2 beskrivs urvalen, antal DeSO-områden kopplat till urvalen samt antal respondenter i respektive urval. Urval 1 – riket som helhet har dragits först och individer som ingår i detta urval kan därmed inte ingå i urval 2 – landsbygd och övrig befolkningskoncentration eller urval 3 – områden med socioekonomiska utmaningar. Myndigheten har valt att göra ett större urval av respondenter från områden med socioekonomiska utmaningar eftersom det finns utmaningar i att nå grupper inom dessa områden.

Tabell 2. Urval och antal respondenter

Urval	Typ av område	Antal DeSO	Respondenter i urvalet
1.	Riket (inklusive huvudort)	5 985	4 999
2.	a. Landsbygd	1 081	1 500
	b. Övrig befolkningskoncentration	580	1 500
3.	Områden med socioekonomiska utmaningar	663	6 996
Total			14 995

Om enkätfrågorna

Delegationen mot segregation tog i nära samarbete med undersökningsföretaget Indikator fram en enkät. Enkäten utvecklades utifrån myndighetens tolkning av uppdraget och består av fem olika frågeområden: (1) intresse för politik och engagemang i samhället, (2) tillit och förtroende, (3) deltagande och politik, (4) du och dina möjligheter att påverka och (5) dina kunskaper om demokrati. Myndigheten valde initialt att gå igenom liknande undersökningar på området för att finna och använda frågor som testats, bland annat frågor från undersökningar som SOM-institutet och MUCF genomfört.

Ett centralt fokus när myndigheten tog fram enkäten var att hålla nere antalet frågor i syfte att underlätta för respondenterna att svara. För att undvika att respondenterna skulle missförstå en fråga eller av andra anledningar inte ge ett korrekt svar, har myndigheten försökt anpassa språket och förklara eller exemplifiera svåra ord. Myndigheten har även diskuterat möjligheten att översätta enkäten till flera språk men på grund av behovet att färdigställa enkäten, kostnaden och på inrådan av undersökningsföretaget, valdes detta bort.

Erfarenheter från tidigare undersökningar och från forskningen visar att olika grupper är olika svarsbenägna. Ett problem som uppstår om vissa grupper är mer svarsbenägna än andra är att de blir överrepresenterade i undersökningen och därmed kan påverka skattningarna som får en skevhet (bias). Myndigheten hade velat ge respondenterna en gåva som incitament för att höja svarsfrekvensen, men på grund av att det inte har funnits ekonomiska medel har det inte varit möjligt.

2.4 SAMVERKAN MED ANDRA

I enlighet med uppdragsbeskrivningen har Delegationen mot segregation samrått med MUCF. Tidigt i processen togs kontakt med MUCF där innehåll i enkäten, eventuella risker kring svarsfrekvensen och urvalet diskuterades.

Avstämningar med andra myndigheter och organisationer som har erfarenhet av undersökningar med svårnådda populationer har inletts. Avstämningar har skett med Brå, SKL, ett undersökningsföretag och en forskare.

3. Det fortsatta arbetet

Det har varit både viktigt och lärorikt att genomföra en urvalsundersökning med ett slumpmässigt urval av personer som bor i områden med socioekonomiska utmaningar. Detta trots att myndigheten på förhand kände till de utmaningar som finns att nå denna grupp med en postal enkät. Myndigheten konstaterar att svarsfrekvensen kommer att vara lägre i denna grupp i jämförelse med övriga urval (riket i stort och landsbygd).

I det fortsatta arbetet kommer myndigheten främst att sammanställa och analysera resultaten från undersökningen. En viktig aspekt är att ta reda på vilka som har svarat respektive inte svarat på enkäten för att bestämma hur resultaten ska redovisas och för vilka grupper/underkategorier. För att angripa problematiken kring ett allt för stort svarsbortfall kommer myndigheten att ta hjälp av SCB för att kalibrera resultatet¹. Myndigheten kommer också att göra en bortfallsanalys, där personer i urvalet får uppge varför de har valt att inte svara.

Myndigheten kommer fortsatt att samverka med andra myndigheter och organisationer och ta del av deras erfarenhet av undersökningar med svårnådda populationer. I det fortsatta arbetet kommer även en referensgrupp skapas med representanter från andra myndigheter (exempelvis MUCF och Brå), kommuner och civilsamhället, samt forskare.

Delegationen mot segregation avser att under hösten testa alternativa urval och metoder för att nå grupper som kan tänkas vara mindre benägna att svara på enkätundersökningar. I detta arbete kan en möjlig ingång till att nå dessa grupper vara kommunala aktiviteter och/eller civilsamhällesorganisationer. Vidare kan myndigheten se att en kvalitativ del skulle kunna komplettera enkätundersökningen för att skapa en fördjupad bild av politiskt deltagande och upplevd delaktighet i demokratin. Delegationen mot segregation avser att återkomma till regeringskansliet i syfte att föra en dialog kring det fortsatta arbetet.

I slutredovisningen kommer myndigheten, utöver att presentera resultaten från undersökningen, att ge konkreta förslag på hur undersökningen om demokrati kan följas upp kontinuerligt. En möjlighet är att redan under hösten utreda och påbörja ett arbete med att skapa undersökningspaneler för att framöver underlätta och säkerställa att personer från områden med socioekonomiska utmaningar i tillräckligt hög utsträckning deltar i liknande undersökningar.

¹ Kalibrering innebär i praktiken att populationsdata används för att kompensera för skevheter i bortfallet. Varje svar tilldelas därmed en vikt som resulterar i att skattningarna motsvarar befolkningens sammansättning

Referenser

Ekman, J. & Amnå, E. (2010). Politiskt deltagande och andra former av samhällsengagemang: en typologi. I Joakim Ekman, Jonas Linde (red.), Politik, protest, populism: deltagande på nya villkor (s. 34–60). Stockholm: Liber.

Prop. 2017/18:1 Budgetpropositionen för 2018. Uo. 1. Stockholm: Finansdepartementet.

Regeringskansliet (2018). Strategi för en stark demokrati – främja, förankra och försvara, Kulturdepartementet, Diarienummer: Ku2018/01406/D.

Regeringskansliet (2018). Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation, Kulturdepartementet, Diarienummer: Ku2018/01462/D.

DELEGATIONEN
MOT SEGREGATION

[Barcode]

[AddressRow1] [AddressRow2]
[AddressRow3]

[FirstName] [LastName]
[CoAddress]
[Street1]
[Street]
[PostalCode][PostalTown]

HJÄLP OSS ATT UNDERSÖKA ENGAGEMANGET I SAMHÄLLET OCH DELTAGANDET I DEMOKRATIN

Den svenska demokratin står på en stark grund. Men det finns stora skillnader när det kommer till vilka förutsättningar olika grupper har att engagera sig i samhället. Att människor känner sig delaktiga i samhället på lika villkor är viktigt i en demokrati. Myndigheten Delegationen mot segregation ska därför undersöka hur befolkningens engagemang i samhället samt deltagande i demokratin ser ut.

Ditt svar behövs!

Du är en av de 15 000 i åldrarna 16–84 år som får möjligheten att bidra till en ökad kunskap om hur samhällsengagemanget och deltagandet i demokratin i Sverige ser ut. Oavsett hur mycket och på vilket sätt du engagerar dig i samhället eller demokratin är dina svar viktiga. Svaren behövs för att regeringen och andra beslutsfattare ska kunna skapa bättre förutsättningar för alla att känna sig delaktiga. Genom att svara på enkäten bidrar du alltså till ett mer inkluderande samhälle.

Välj ett av följande sätt att besvara enkäten:

Internet

Pappersenkät

Svara på pappersenkäten

Om undersökningen

Undersökningen genomförs av Institutet för kvalitetsindikatorer (Indikator) på uppdrag av Delegationen mot segregation. Att delta i undersökningen är frivilligt och inga resultat kommer att kunna kopplas till dig som person. Dina uppgifter skyddas och behandlas i enlighet med gällande lagstiftning. Resultaten från undersökningen kommer att användas i underlag till regeringen och i myndighetens övriga kunskapsuppdrag, i syfte att skapa bättre förutsättningar för demokrati och delaktighet i framtiden.

Kontakt

Vid praktiska frågor kan du kontakta Indikator.
E-mail: info@indikator.org
Telefon: 031-730 31 20

Vid generella frågor kan du kontakta Delegationen mot segregation.
E-mail: jesper.thiborg@delmos.se
Telefon: 010-140 77 21

Om Delegationen mot segregation

Delegationen mot segregation har i uppdrag att bidra till att minska och motverka segregation i samhället och förbättra situationen i områden med socioekonomiska utmaningar. Mer om oss kan du läsa på: www.delmos.se

Till sist, ett stort tack för din medverkan. Undersökningen blir bättre ju fler som svarar!

Med vänliga hälsningar

Charlotte Johansson
Verksamhetschef
Delegationen mot segregation

INFORMATION OM HUR DINA SVAR OCH PERSONUPPGIFTER BEHANDLAS

Ditt deltagande och dina svar

Det kommer inte att framgå vad just du har svarat när undersökningens resultat redovisas. Svaren som du lämnar i enkäten skyddas av sekretess och alla som arbetar med undersökningen har tystnadsplikt. Sekretessen gäller enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Regler för personuppgiftsbehandling finns i EU:s dataskyddsförordning samt i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken. Därutöver finns även regler i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

Delegationen mot segregation har ansvar för hanteringen av dessa uppgifter och du har rätt till att få ta del av dessa, gratis. Har du frågor om hur personuppgifterna behandlas av myndigheten? Kontakta info@delmos.se. Skriv "Till dataskyddsombud" i ämnesraden.

För mer info, se: <https://www.delmos.se/om-oss/personuppgifter-och-allmanna-handlingar>.

Personuppgifter från registerdata

För att göra enkäten så kort som möjligt och inte ta för mycket av din tid har vi hämtat vissa personuppgifter från SCB. Det handlar bland annat om födelseår, juridiskt kön, födelseland, civilstånd, utbildning, sysselsättningsstatus, inkomst, boendeort och boendeform. SCB är ansvariga för hur dessa personuppgifter behandlas och dessa uppgifter är också sekretesskyddade. Du har rätt till att få en gratis kopia av dessa uppgifter, i form av ett registerutdrag, från SCB. Om du skulle anse att SCB har behandlat dina personuppgifter på ett sätt som bryter mot EU:s dataskyddsförordning har du under vissa förutsättningar rätt att få uppgifterna raderade.

Mer information hittar du på www.scb.se/registerutdrag. Vid frågor kontakta dataskyddsombudet på SCB på telefon: 010-479010-479 40 00, mail: dataskyddsombud@scb.se, adress: SCB 701 89 Örebro.

DELEGATIONEN
MOT SEGREGATION

Demokratienkäten

En undersökning om engagemanget i samhället och demokratin

Välkommen till Demokratienkäten!

Så här fyller du i formuläret

Frågorna besvaras genom att sätta ett kryss i en ruta . Om du skulle råka sätta ett kryss i fel ruta, fyll i rutan helt och sätt därefter ett nytt kryss i rätt ruta. Tycker du att en fråga känns svår att besvara kan du hoppa över den och fortsätta med nästa.

När du är klar

När du har fyllt i enkäten lägger du den i svarskuvertet och postar den. Portot är redan betalt. Om du har tappat bort svarskuvertet kan du använda adressen Institutet för kvalitetsindikatorer, Svarspost, 204 65 081, 400 99 Göteborg.

Enkäten innehåller frågor om

- Intresse för politik och engagemang i samhället
- Tillit och förtroende
- Deltagande och politik
- Du och dina möjligheter att påverka
- Dina kunskaper om demokrati

INTRESSE FÖR POLITIK OCH ENGAGEMANG I SAMHÄLLET

1. Hur intresserad är du av politik?

Mycket
intresserad

Ganska
intresserad

Inte särskilt
intresserad

Inte alls
intresserad

2. Hur intresserad är du av vad som händer i...

Sätt ett kryss på varje rad.

	Mycket intresserad	Ganska intresserad	Inte särskilt intresserad	Inte alls intresserad
andra länder?.....	☐	☐	☐	☐
Sverige?.....	☐	☐	☐	☐
din kommun?.....	☐	☐	☐	☐
området där du bor?.....	☐	☐	☐	☐

3. En del människor pratar gärna om frågor i samhället de tycker är viktiga. Hur ofta brukar du själv diskutera olika samhällsfrågor?

Flera gånger i
veckan

Någon gång i
veckan

Någon gång i
månaden

Mer sällan

Aldrig

4. Har du under senaste året av rädsla för hot, trakasserier eller våld...

Sätt ett kryss på varje rad.

	Nej	Ja, någon enstaka gång	Ja, flera gångar	Inte aktuellt
avstått från att <u>uttrycka</u> din politiska åsikt?.....	☐	☐	☐	☐
avstått från att <u>delta</u> i politiska aktiviteter (t.ex. demonstrationer, möten, namnunderskrifter, osv.)?.....	☐	☐	☐	☐

5. Jag skulle inte vilja ha ett förtroendeuppdrag i ett politiskt parti av rädsla för hot, trakasserier eller våld.

Instämmer helt

Instämmer
till stor del

Instämmer
till viss del

Instämmer
inte alls

Vet ej

6. Är du medlem i någon/några av följande föreningar?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Nej	Ja	Ja, och har någon typ av uppdrag
Idrottsförening/Idrottsklubb.....	☐	☐	☐
Religiös förening/församling.....	☐	☐	☐
Kulturförening.....	☐	☐	☐
Hobbyförening.....	☐	☐	☐
Miljöorganisation.....	☐	☐	☐
Förening för fred eller mänskliga rättigheter.....	☐	☐	☐
Facklig organisation.....	☐	☐	☐
Politiskt parti/ungdomsförbund.....	☐	☐	☐
Annan typ av förening/organisation.....	☐	☐	☐

7. Har du under de senaste 12 månaderna gjort något av följande?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Nej	Ja, någon enstaka gång	Ja, flera gånger
Arbetat ideellt (insatser som utförs på frivillig grund, oavlönat, eller mot ett symboliskt arvode, och på fritiden).....	☐	☐	☐
Skänkt/gett pengar till välgörande ändamål.....	☐	☐	☐
Arbetat ideellt på nätet (t.ex. deltagit i kampanjer och upprop, administrerat bloggar etc.).....	☐	☐	☐

TILLIT OCH FÖRTROENDE

8. Enligt din mening, i vilken utsträckning går det att lita på...

	I mycket stor utsträckning	I ganska stor utsträckning	I liten utsträckning	Inte alls
...människor <u>i allmänhet</u> ?.....	☐	☐	☐	☐
...människor <u>i området där du bor</u> ?.....	☐	☐	☐	☐

9. Hur stort förtroende har du för...?

	Mycket stort förtroende	Ganska stort förtroende	Inte särskilt stort förtroende	Inget förtroende alls	Ingen uppfattning
Riksdagen.....	☐	☐	☐	☐	☐
Regeringen.....	☐	☐	☐	☐	☐
Din kommun.....	☐	☐	☐	☐	☐
Domstolarna.....	☐	☐	☐	☐	☐
Polisen.....	☐	☐	☐	☐	☐
Försvarsmakten.....	☐	☐	☐	☐	☐
Arbetsförmedlingen.....	☐	☐	☐	☐	☐
Sjukvården.....	☐	☐	☐	☐	☐
Skolväsendet (förskolan, grundskolan, gymnasieskolan och andra skolformer).....	☐	☐	☐	☐	☐
Universitet/högskolor.....	☐	☐	☐	☐	☐
Valmyndigheten.....	☐	☐	☐	☐	☐
Media (TV, tidningar, radio).....	☐	☐	☐	☐	☐
Europeiska unionen (EU).....	☐	☐	☐	☐	☐
Förenta nationerna (FN).....	☐	☐	☐	☐	☐

10. På det hela taget, hur nöjd är du med det sätt på vilket demokratin fungerar i...?

	Mycket nöjd	Ganska nöjd	Inte särskilt nöjd	Inte alls nöjd	Ingen uppfattning
Europeiska unionen (EU).....	☐	☐	☐	☐	☐
Sverige.....	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen där du bor.....	☐	☐	☐	☐	☐

DELTAGANDE OCH POLITIK**11. Hösten 2018 genomfördes val i Sverige. Röstadade du i valet till ...?**

Sätt ett kryss på varje rad.

	Ja	Nej	Nej, hade inte rösträtt
Riksdagen.....	☐	☐	☐
Landstinget.....	☐	☐	☐
Kommunen.....	☐	☐	☐

12. Ska du rösta i valet till Europaparlamentet den 26 maj 2019?

Ja Nej Vet inte Nej, har inte rösträtt

**13. Det finns olika sätt att försöka förbättra saker i Sverige eller att försöka förhindra att saker går fel.
Har du under de senaste 12 månaderna gjort något av följande?**

Sätt ett kryss på varje rad.

	Nej	Ja, någon enstaka gång	Ja, flera gånger
Kontaktat en politiker.....	☐	☐	☐
Arbetat i ett politiskt parti.....	☐	☐	☐
Arbetat i en aktionsgrupp (tillfällig grupp som arbetar för ett visst politiskt mål).....	☐	☐	☐
Diskuterat politik.....	☐	☐	☐
Skrivit under en namninsamling.....	☐	☐	☐
Deltagit i en demonstration.....	☐	☐	☐
Låtit bli att köpa, eller medvetet köpt, en viss produkt av politiskt, etiskt eller miljömässigt skäl.....	☐	☐	☐
Publicerat eller delat något om politik på internet (t.ex. på Facebook eller Twitter).....	☐	☐	☐
Samlat in namnunderskrifter.....	☐	☐	☐
Delat ut flygblad, eller annat material, med politiskt innehåll.....	☐	☐	☐
Deltagit i ett möte som handlat om politik.....	☐	☐	☐
Gett pengar för att stödja en politisk grupp eller en organisations arbete.....	☐	☐	☐
Målat graffiti eller skrivit politiska budskap på väggar.....	☐	☐	☐
Deltagit i en politisk aktivitet som ledde till bråk med politiska motståndare eller polisen.....	☐	☐	☐

DU OCH DINA MÖJLIGHETER ATT PÅVERKA

14. I vilken utsträckning stämmer följande påståenden in på dig?

Sätt ett kryss på varje rad.

	Instämmer helt	Instämmer till stor del	Instämmer till viss del	Instämmer inte alls
Jag kan göra skillnad i samhället.....	☐	☐	☐	☐
Jag förstår vad som händer och sker i politiken.....	☐	☐	☐	☐
Jag klarar av att föra fram mina åsikter till politikerna	☐	☐	☐	☐
Jag har de kunskaper som krävs för att vara med och engagera mig politiskt.....	☐	☐	☐	☐

15. Hur stora möjligheter tycker du att du har att föra fram dina åsikter till de som bestämmer i...*Sätt ett kryss på varje rad.*

	Mycket stora möjligheter	Ganska stora möjligheter	Ganska små möjligheter	Mycket små/ inga möjligheter	Ingen uppfattning
Europeiska Unionen (EU).....	☐	☐	☐	☐	☐
Sverige.....	☐	☐	☐	☐	☐
Regionen där du bor.....	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunen där du bor.....	☐	☐	☐	☐	☐

16. Tycker du det kan vara rätt att använda följande sätt för att påverka samhället?*Sätt ett kryss på varje rad.*

	Ja, alltid	Ja, i vissa fall	Nej, aldrig
Namninsamling.....	☐	☐	☐
Demonstrationer.....	☐	☐	☐
Civil olydnad (att bryta mot lagen, utan våld, för att förändra något i samhället).....	☐	☐	☐
Förstöra egendom (t.ex. fastigheter och fordon).....	☐	☐	☐
Hot mot tjänsteperson/politiker.....	☐	☐	☐
Använda våld.....	☐	☐	☐

17. Hur bra stämmer följande påstående?*Sätt ett kryss på varje rad.*

	Stämmer inte alls	Stämmer inte så bra	Stämmer ganska bra	Stämmer mycket bra
Jag känner att jag behövs i det svenska samhället.....	☐	☐	☐	☐
Jag känner mig delaktigt i det svenska samhället.....	☐	☐	☐	☐

DINA KUNSKAPER OM DEMOKRATI**18. Hur anser du att dina kunskaper är om hur demokratin fungerar i Sverige?**

Mycket bra Ganska bra Ganska dåliga Mycket dåliga Vet ej

19. Vilket/vilka av följande påståenden är sanna?*Flera svar möjliga.*

- Regeringen stiftar lagar i Sverige
- Regeringen styr Sverige
- Regeringen väljs direkt av medborgarna
- Regeringen bestämmer över grundlagarna
- Inget av ovanstående
- Vet ej

20. Vad är huvudsyftet med Sveriges grundlagar?

Ett svar.

- Att statsministern bestämmer
- Att ingen ska kunna dömas för sina åsikter
- Hur många politiska partier vi ska ha
- Att partierna måste ha en viss storlek för att komma in i riksdagen (4% spärren)
- Att regeringen styr över riksdagen
- Att skydda vår demokrati
- Hur Sveriges partisystem skall fungera
- Reglerar riksbankens makt
- Vet ej

21. Kan man straffas i Sverige för det man skriver i sociala medier?

- Ja
- Nej
- Vet ej

Stort tack för din medverkan!

Skicka in frågeformuläret i bifogat svarskuvert.

Har du förlorat ditt svarskuvert?

Skicka frågeformuläret portofritt till:
Indikator, Svarspost 204 65 081,
400 99 GÖTEBORG

Deltagande i demokratin

Delredovisning av uppdraget att genomföra en undersökning av politiskt deltagande och upplevd delaktighet i demokratin bland invånare i områden med socioekonomiska utmaningar. Delrapporten lämnades till regeringen i juni 2019.

DELEGATIONEN
MOT SEGREGATION

141 52 HUDDINGE
TELEFON VX 010-140 77 00
INFO@DELMOS.SE

BESÖKSADRESS:
ALFRED NOBELS ALLÉ 7,
FLEMINGSBERG

WWW.DELMOS.SE